

TE MAIU

AE

ONRAKEN

TE MAIU

E taku Iesu: “I roko Ngai,
Ba e aonga n reke irouia tiibu
te Maiu ae onraken Te Maiu.
(Ioane 10, 10)

Nakomai te Tamnei ae Raoiroi
Kaon nanoia taan onimaki,
Ao kaura ain am tangira irouia.

Kanakomaia am Tamnei
Ao a na karikaki bai,
Ao e na manga bita aron aon te aba

Ti na tataro:
Te Atua,
Ngkoe are ko reirei ngkoa
nanoia taan onimaki
n ana ota te Tamnei ae Raoiroi,
anganira n te Tamnei naba arei
ba ti na tangiri baika raoiroi,
ao ti na aki toki ni kakatonga
n ana kabebetenano.
Ti butiko iroun
Iesu Kristo ae ara Uea.
Amen.

TE MAIU NI KIRITIAN AO TE TAMNEI AE RAOIROI

E kanganga irakin Iesu irouia Kiritian aika maiti kioina ba a maminga taekan te Tamnei ae Raoiroi. E kangai Santo Viane: “Ngkana e taku te aomata ba e kabotu te Tutia ao nanona ba akea irouna te Tamnei ae Raoiroi.” Bon te koaua ba e kabotu ma ni kanganga tauan te Aro ao irakin Iesu ngkana akea irouna te Tamnei ae Raoiroi, ke ngkana tao e raba i nanora ma n aki mamakuri ni maiura.

A bane Kiritian n anganaki te Tamnei ae Raoiroi n te Takamentu ae te Babetito. Ao a tia naba ni manga butimaia kain te Ekaretia Katorika aika a anganaki te Takamentu ae te Kombirimatio.

E ngae n anne, e bati te tai are kanga e tara n uarereke te bitaki ae e reke irouia akana a butimaea te Tamnei ae Raoiroi i nanon taian takamentu. Ao ngkana ti wareboki n te Nu Tetamenti ti kunea iai ba a namakina te bitaki ae moan te korakora ni maiuia moani Kiritian imuin rokon te Tamnei ae Raoiroi irouia. A aera Kiritian n taai aikai ngkai a aki rangi n namakina makan te Tamnei ma mamaekana i nanoia, e ngae ngke a babetitoaki ma n anganaki te Kombirimatio?

Bukina teuana ba tao a tuai n reireiaki ba a na kanga ni kauea Iesu ni maiuia ni makan te Tamnei ae Raoiroi. Bukina teuana riki ba tao a tuai tauraoni n angan te Atua te inaomata iaoni maiuia ni bai ni kabane. E tuai ni “kainaomataaki te Tamnei ae Raoiroi” irouia. Ngkana a reireiaki ni butia Iesu ba e na kamaiua i nanoia makan te Tamnei ae Raoiroi, ao ngkanne e na noraki te okoro ma are mai maina, ao e a tiba riki ba te bai ae kamaiua “te maiu ni Kiritian.”

TE MAIU AE ONRAKEN TE MAIU

Atun te boki ae ko rinanona ngkana ko katauraoko ni kamaiua riki am onimaki bon “Te Maiu ae Onraken te Maiu.” I taku ba boni ngaia te taeka ae e kabarabara raoi riki uan te waaki ae te Charismatic. N aron are e noraki ma n namakinaki, ao e bati te bitaki ae e kona n reke ni maiuin te aomata ae e bubutia Iesu ba e na kainaomata i nanona te Tamnei ae Raoiroi. Aikai bai ke bitaki aika a kona n noraki:

- e kaan riki Iesu nakon ae mai maina, kanga e aomata riki ao e namakinaki ana tangira.
- e rikirake te kan tataro ao riki te kan neneboa ana akoi ma ana tangira te Uea. e rikirake naba tangiran ana taeka te Atua, ao e kakai rota nanon te aomata ngkana e warekaki
- a maiti ake a anganaki ana karea te Tamnei ae Raoiroi n aron are e kabarabara Santo Bauro n ana moan reta nakoia i Korinto
- e rikirake te kan iraorao ma kain te Aro, ao riki ma kain te botaki n tataro.
- e rau riki te mwenga.
- e bebete riki te tokanikai iaon taian mamaara.

E KANGA N REKE TE AEKA NI MAIU ANNE?

Ngkana ko irira te botaki n tataro n te Charismatic, ao ko na reireiaki te kawai ae e kona ni buokiko ni kunea “te maiu ae e onrake riki ni Maiun Iesu”. Boni ngaia anne oin ana ibuobuoki te Charismatic nakon te Ekaretia. Te waaki aei, e kani buokiia Kiritian nako, ba a na rabakau ni bubutia Iesu, kamaiuan aia onimaki ma aia tangira.

Moan te maiti ngkai aika a kakoaua ba te aeka ni bitaki anne ae kananoan riki te onimaki ma te tangira e reke i muin te aeka n tataro ni bubuti ae ti aranna ikai I Kiribati ba “Kainaomataan te Tamnei ae Raoiroi.” E noraki te bitaki ae kamimi iroun te aomata nako ae e angan te Tamnei ae Raoiroi te inaomata iaon maiuna.

Ko bon riai n reireiaki ma ni katauraoki raoi nakon te tai anne ba ngkana ko aki ao e uarereke uaan te tataro ae Kainaomataan te Tamnei ae Raoiroi. Ngkana bon akea te bitaki ae e noraki ke n namakinaki iroum i muina ao tao ko aki tauraoki ke tao e aki tau buokam ni katauraoko nako iai. Ke tao e a kaman tia n inaomata iroum te Tamnei ae Raoiroi man te tai ae e maan!

Aikai bai tabeua aika a riai n reke iroum, i main te tataro i bukin kainaomataan te Tamnei ae Raoiroi:

1. TE TAKA

E bae n iai iroum te ingainga n nano ni kan kaan riki ma te Uea ma ni kan kamaiua am onimaki ma am tangira.

“Ane e taka ni kani mooi ao ke e nakoiu.”

2 TE RAIRANNANO

Ko na riai ni kaki bai nako aika ko atai ba tiaki nanon te Atua.

“Rairi nanomi”

3 TE ONIMAKI

Ko na kakoaua ba e na bon kaeka am bubuti te Uea ngkana ko na bubutia ba e bia “kainaomataki iroum te Tamnei ae Raoiroi”

“Kakoaua te Rongorongoe ae Raoiroi”

4 TE BUBUTI

E na karaoaki te tataro ni bubuti anne ibukim imuin te kanimaua n wiiki. A na bubuti ma ngkoe kain am group n tataro ao ana bon raoniko n am tataro ni katokai baia iaom,

“Bubuti ao kam na anganaki”

5 TE KARABARABA

I muin te tataro ni bubuti aei, ao ko na riai ni katituaraoa ma ni karabaraba te Uea i bukin te baintangira ae e a tia n anganiko i muin am tataro ni bubuti.

“Bai ni kabane akana kam na bubuti n ami tataro, ao kakooua ba kam na anganaki ao kam na bon anganaki.”

Nanon te Uea ba e bia kamaiuaki riki te tangira ma te onimaki i nanom. Ko na ibuobuoki ma Iesu i bukin kamaiuan am onimaki ngkana ko kakaraoa am 15 ni miniti.

AM 15 NI MINITI N TATARO NI KATOA BONG

Ti aki kona ni karekea te aeka ni maiu ae onraken te Maiu n oin ara kekeiaki ngkai bon ana baintangira te Uea nakoira. Ma ti kona ao ti riai ni kekeiaki ni katauraaira ba ti aonga ni butimaia.

Ma ngaia ae ko na motika nanom i main te moan wiki ba ko na kabanea ni katoa bong 15 te miniti (ke tao e na maan riki) n tataro iai n ti ngkoe.

I bukin anne, rinea te tabo teuana ae ko rau iai. Nako n te Umantabu ngkana e aki rangi n raroa. E aki raoiroi am auti ngkana iai kaina. Ke nako n te tabo teuana ae akea kaina: e bon nanako n tabo aika rereua Iesu ba E na tataro iai.

1 - Moana am tataro ma te nebonebo tao i nanon nimaua te miniti. Atoatong taeka n nebonebo ma ni karinerine aika kimototo n aron aikai:

Iesu, am bai te neboaki, am bai te...Ko na neboaki, kona.. Alleluia///Maranatha...Iesu, Iesu, Iesu...Ti Ngkoe ae ko...I tangiriko...I anganiko maiu...

2 - I muina wareka ana taeka te Uea ae kanoan te bong. Butimaia ma te onimaki, ba bon te Atua ae E taetae iai nakoim. Iangoia ba tera ae E kan tuangko ke n reireiniko iai. Tao 5 naba te miniti.

3 - N tokina ko na manga tataroakina ana taeka te Uea ao ko na kaeka nakoina: Maroroakinna ma Ngaia kanoan ana Taeka ae e a tiba taekinna nakoim. Katituaraoia, neboia, bubutia, kaoti am bure nakoina...Ai manga 5 naba te miniti.

BUOKAM RIKI I BUKIN AM 15 NI MINITI

Te bai ae rangi ni kakawaki n am tai n tataro bon te onimaki ba e mena iroum Iesu i nanon te tai ae ko tataro iai. E bon kakauongo te Uea ngkana ko taetae nakoina. Ao ngkana ko tabe ni wareka ana Taeka te Atua, ao e bon taetae iai nakoim.

Tai maninga ba ngkana ko kawara te Uea ni katoa bong ao ko bon kakaraoia ti ibukin tangirana. N tabetai ao iai namakinan ana akoi te Uea nakoim n am 15 ni miniti ao n

tabetai bon akea namakinana. Katuka taekan te namakin ao tai tabe iai. Ko tatataro tiaki i bukin karekean te ungannano, ma bon ti i bukin kaotan am tangira nakon te Uea. Ba ngkana ko kaki am tataro n te tai are e aki manga unga iai nanom, ao titebo ngkoe ma te ataei ae e aki manga kakabongana ana bai n takakaro ngkana e botu iai. N te aro aei ao ko karika te tataro ba kanga te bai ni kakibotu ke n takakaro ae ko babaina ngkana ko kukurei iai ao ngkana ko aki ao ko bon katikua. E kangai te moan Tua: “Ko na tangira te Uea ma nanom ni kabane, tamneim ao korakoram ni kabane ao iaoni bai ni kabane.” Ai ngaia ae n ara tai n tataro, ao ti kakoroa bukin te moan tua aei.

Ngkana e tangira te ataeinaine ma te ataeinimane, ao nanoia ni kauoman ba a kan kakaitibo. A kani karerekea aia tai ni kakaitibo iai n ti ngaia i bukina ba a aki kona ni kaoti raoi nanoia ngkana iai aomata i rarikia. Muin aia maroro anne e na boni bae n rikirake aia itangitangiri. E bon tangiriko naba te Uea ba ko na mamaroro ti ngkoe ma ngaia ni katoa bong, ba e maiti te bai ae e kan tuangko.

E boni maiu Iesu ae ko taetae ma ngaia n am tai n tataro. Ko na iangoia ba aongkoa ko walky-talky nakoina. N tabetai e rangi n ota banana ao n tabetai tao e aki. Ngkana ko tataro ao ko taetae ma Iesu ae ko aki noria, kanga ai arom n taetae n te walky-talky. E boni weweteiko moa Iesu: “Ko ongo banau? Ko ataia ba boni Ngai ae I kaamarakeia au tiibu?...Ao ko ataia ba ngkoe naba au tiibu temanna...E uara ko ongo banau? Bon iai au iango ibukim, ba...”

WIIKI 1 -

BAIKA A BOOU

“Ao ngkai, I a oniki bai ni kabane ba a na boou”.
(Kaotioti 21,5)

Bong 1

Tao e boou iroum te aeka n taromaui ae ti karaoia n ara waaki aei ao tao e tuai toki te mimi iroum. Ma nanon te Uea ba e na boou nanom iai, ao e na manga boou naba maium ma Ngaia.

E taetae nakoim Iesu ni kangai: “Ao ngkai, I a oniki bai ni kabane ba a na bou. Bon te Areba ao te Omeka ngai, ao moani bai ma tokia. Ngkana iai ae e kani moi, ao N na karekea nimana, n akea boona, man te koburake n ran ni kamaiu.” (Kaotioti 21, 5-6)

Tao tera ae kan kaboua inanon maium te Uea? Ao n aron ana Taeka te Uea ae kanoan te bong aei, ti teuana te bai ae e riai iroum, ba tera?

Bong 2

E kan anganiko te aeka ni maiu ae boou te Uea i bukina ba E bon tangiriko. Te maiu ae bou anne bon te baintangira ae ti aki kona ni kaboa ma ni karekea man oin korakorara. E taku Santo Bauro: “Ma, ngke e oti ana akoi te Atua ae ara Tia Kamaiu ma ana tangira i bukia aomata, ao e kamaiuira, tiaki i bukin ara makuri aika a raraoi aika ti karaoi, ma boni i bukin ana nanoanga. E kamaiuira n te teboka ae te manga bungiki, ae ti anganaki iai te maiu ae e bou iroun te Tamnei ae Raoiroi. E karuoa i aora te Tamnei ae Raoiroi te Atua ni kabatia, ba uan ana makuri Iesu Kristo ae ara Tia Kamaiu.” (Tito 3, 4-6).

Kamatea ngkai te tataro aei ao okiokiria tao irabwi ke irabubua te tai n te bong aio ao n ingabong. “Te Uea ae Iesu Kristo, nanoangaai, ba bon te tia bure ngai.”

Bong 3

Ngkana e na kainaomata te Tamnei ae Raoiroi iroum Iesu, ao ko na namakina te ang ae bou. Ko na ata te Atua n te aro ae tao ko tuai ni kina mai maina. Ao e na rikirake te maiu ae boou i nanom, teutana i muin teutana. E taku Santo Bauro: “Ma a riki mairoun te Tamnei uaa aikai: te tangira, te kabaia, te raoi, te taonannano, te akoi, te nimamannei, te kakaonimaki, te nanorinano, te taubang. Akea te tua teuana ae e na waei baikanne.” (I Karatia 5, 22-23).

Katituaraoa te Uea ngkai e a bon tia ni kariki ua aikai ni maium, ao butiia ba e na kabatia.

Bong 4

Bon nanon te Uea ba a na bane Kiritian n on n te Tamnei ae Raoiroi: “Ma ngaia ae kaeti raoi aromi; tai katotongia akana a nanobaba, ma katotongia akana a wanawana. Kamateraoa te tai ae kam mena iai ngkai, ba a bubuaka bong aikai. Tai nanobaba, ma iangoia ba tera nanon te Uea. Tai maminga nako, ma iangoa ae nanon te Uea. Tai mamanging, ba e karika te buakaka. Kaoningkami n te Tamnei ae Raoiroi. Tabeki taian taramo ao kuna ma manewe n nebonebo aika bain te tamnei.. Kabanei nanomi n anenea te Uea ma n neboia. Katituaraoa te Atua te Tama n tai nako ao ni bai ni kabane n aran ara Uea ae Iesu Kristo.” (Ebeto 5, 15-20).

E taku te Uea ba ko na katituaraoia ni bai ni kabane. Uringa te bong ae ngkoananoa ao te bong naba aei, ba baikara bai aika a riki man te ingabong nnua te tairiki, ao katituaraoia i bukin teuana ao teuana. Ao keiaki “ni katituaraoia n taai nako ao ni bai ni kabane“

Bong 5

Antai Iesu ae e bungiki i Betereem ma ni kaikawaki i Nataretā? Antai Iesu ae e weteiko ni wiiki aikai ba ko na anganna maium? Antai Ngaia ae e weteiko ba ko na ongotaeka i rouna ma ni maiu i bukina?

Antai Ngaia ae e kani maeka i nanom ma n anganiko oin Tamneina? “Boni katotongan te Atua ae e aki nonoraki Iesu, bon te moa ni bungiaiki i maini bai ni kabane aika a karikaki. Ba a bane bai ni karikaki irouna, i karawa ao i aon te aba, ba baika a noraki ma aika a aki noraki, Uea, Tautaeka, Maka ma Korakora. A bane ni karikaki irouna ao i bukina. Bon iai ngaia i maini bai ni kabane, ao a bane bai n teimatoa irouna.” (Korote 1, 15-17).

“Katurua taran Iesu” n te bong aio, ao n ingabong, ni bai ni kabane aika ko na karaoi.

Bong 6

E koroboki Santo Ioane ba “E nako man te kaintokanuea te bana are e kangai: “Neboa Atuara, ngkami ni bane aika ana toro, ao ngkami aika kam makua, aika kam mangori ke ni kakanato.” Ao I ongo ae kanga karongoan te koraki ae moan te maiti, ae ai aron rurungan naoni marawa ma rebwen te baa ae e korakora. A kangai: “Neboa te Uea! Ba e tautaeka te Uea ae Atuara ae moan te maka.” (Kaotioti 19, 5-6).

Kekeiaki n angan te Uea neboana ni bai ni kabane aika a riki n te bong aei, ao n ingabong. Neboneboia tao irabwi te tai, ao atoatonga te taeka ae ‘Alleluia’, ae nanona, ‘ke e na neboaki te Uea’.

Bong 7

Karika te tataro aei ba oin am tataro. “Ke e kateimatoaai te Atua ni korakoran te Tamnei ba e aonga n rikirake i nanou ao matau ae bou, ao N na wakaa ma ni boto inanon te tangira.

I aonga ni kona n ongo ma Kiritian ni kabane, aron rababan ana tangira Kristo, ma ananauna, rietatana ma nanona. I aonga n ata ana tangira Iesu ae riaon te atatai nako, ao N na kaonrakeaki iroun te Atua ae onrake n te raioiroi ni kabane. E bon riai n roko makan te Uea ae mamakuri i nanou nakon baika I konai ni bubuti ke n iangoi. Ana bai te neboaki i nanon te Ekaretia ao inaroni Iesu Kristo, i nanon roro ao n aki toki. (I Ebeto 3, 14-21).

WIIKI 2 -

ANA TANGIRA TE UEA

“Bon te Tangira te Atua” (I Ioane 4, 8)

Bong 1

E bon bati n tangiriko te tia karikibai. E na tabeakiniko ma n tararuaike. Aio ana berita nakoim: “N a kaamarakeia ma ni kamotirawaia n tabo aika a kau amarake i aoni maunga i abaia Iteraera. Boni ngai ae N na kaamarakeia au tiibu, boni ngai ae N na kamotirawaia.

Bon au Taeka, ngai te Uea ae Iawe. N na ukera te tiibu ae e bua. N na kaoka ae e maninga nako. N na bauta ae e ikoaki, N na kamarurunga ae e aoraki. N na tararua ae e marika ma ni marurung.” (Etekiera 34, 14-16).

Bong 2

Tannakon te Uea ae e tuangko n te bong aei: “Ba I at ate baire ae I a tia ni iangoia ibukim. I iangoa karekean te rau nakoim ao tiaki te kabuanibai, ba e aonga n reke iroum te kantaninga n te tai ae e na roko. Ko na weteai ao ko na kawarai ma n tatara nakoim, ao N na ongo. Ko na ukera ai ko na kuneai ngkana ko ukera ai ma nanom ni koaua.” (Jeremia 29, 11-13).

Bong 3

Aei ana taeka te Uea nakon ana botanaomata ngkoa, ao e manga bon taekinna naba n te bong aei nakoim: “I tangiriko ma ngke te teei ngkoe...(aram). I weteiko, I reireiniko te nakonako. I uouotiko ni baiu ao ko aki ataa ba I tararuaiko. I kairiko n te atataiaomata. I kaetiko n te kabae ae te tangira. I babakoiko n ai aron te aomata ae e tabeka te merimeri nakon tabana. N na kanga ni kitaniko? N na kanga ni kaki taekam? N na kanga ni karekea kaim? E kiriwe au iango iai, e rotaki nanou n te nanoanga. (Otea 11, 8).

Bong 4

E aki raroa ma ngkoe te Uea ao E aki iangoia ba E na karekea kaim. Aio ana taeka nakoim n te bong aei: “I tangiriko n te tangira ae akea tokina, ai ngaia ae e teimatoa akoakim irou.” (Jeremia 31, 3).

Bong 5

Ko kona n ata te Atua ao ana tangira i bukim. Boni ngaia ae e kan iraora ma ngkoe ae natina. Iroun Iesu ao te Tamnei ae Raoiroi, e a tiba kakoroaki bukin ana taeka te Atua ae kangai: “N na riki ba Atuaia, ao a na riki ba au botanaomata. A na aki manga bae n reireinia raomia n taekani Iawe, ba a na bane n ataa ikawai ma ataei; N na kabara ai bure n aki manga uring. Bon au taeka, ngai ae Iawe.” (Jeremia 31, 33-34).

Bong 6

E tangiriko te Uea. E taetae ngkai nakoim ni kangai: “Bane mai, ngkoe ae ko taka, bon aei te ran! Ngkana akea am mane, ao nakomai naba, karekea nimam n akea boona. E aera ngkai ko na kabanea te mane ibukim te bai ae e aki kanuai, ao ae ko aki rauaki iai? Ongoa au taeka, kana te amarake ae kangkang ao e katoki nano ma ni kanuai. Ongoa au taeka, nakomai, kawarai, ao e na maiu tamneim! N na karaoa au berita ae akea tokina ma ngkoe ao N na kakoroa bukin au akoi.” (Itaia 55, 1-3).

Bong 7

E kangai Iesu nakoim: “Noria, I a tei n te mataroa ao I karebwerebwe. Ngkana iai ae e ongo banau ao e kauka te mataroa, ao N na kawaria, ao N na amarake ma ngaia ao e na amarake ma ngai.” (Kaotioti 3, 20).

WIIKI 3 -

TE KAMAIUAKI

“E kamaiuira man makan te ro ao e tabekira nakon abanuean Natina.”
(I Korote 1, 12).

Bong 1

“E bon koaua ae I tuangko: ba bon Ngai mataroaia tiibu. Uake a roko i maiu ni kabaneia, bon tani ira ao tani kamarua, ma a rawa tibu n ongo irouia. Boni ngai te mataroa: ane e rin irou, ao e na kamaiuaki. E na rau n nakonako ao e na reke kanana. Ngkana e roko te tia ira, ao e roko ba e na ira ma n tiritiri ma n urubai. Ao ngai, I roko ba a na maiu aomata n te aro ae e kororaoui.” (Ioane 10, 7-10).

Antai te tia ira ae e kan roko irouia aomata nako ma n urubai? E kanga n roko naba iroum? Ko kanga n roko iroun Iesu? Ko kanga n rin n ana mataroa?

Bong 2

“E a tia n anganira te maiu ae aki toki te Atua, ao e mena te maiu anne i nanon natina. Ane iai te nati irouna, ao e reke te maiu irouna. Ane akea natin te Atua irouna, ao akea naba te maiu irouna. I koroiki baikanne nakoimi ba kam aonga n ataia ba iai te maiu ae e aki toki iroumi, ngkai kam kakoaua natin te Atua.” (I Ioane 5, 10-13).

E aera ngkai e mena te maiu i nanon Iesu? Iai Iesu iroum? E kanga n oti ni maium ba ko kakoaua Aran Iesu?

Bong 3

E a manga kauringko Iesu ba ko na iria: “Otan te aba Ngai. Ane e irai ao e na bon aki nakonako n te ro ma e na reke irouna te ota ni kamaiu. Ane e karaoa te bure ao ai bon ana toro te bure ngaia. Ma ngkana E kainaomatako te Nati ao ko na inaomata ni koaua.” (Ioane 3, 12-34).

Iangoi aroia aomata ake a mena n te ro, ao ake a mena n te Ota. I bukin tera bon te toro te aomata ae e karaoa te bure? Antai ana toro?

Bong 4

E tuangko Santo Bauro ba “ko na katituaraoa te Tama are e kamaiuko man makan te ro, are e tabekiko nakon abanuean natina ae moan te tangiraki, are e reke mairouna kamaiuan ma kabaran am bure...I bukin anne, ao ko riai n teimatoa n te onimaki, ao ko na aki katikaki nako man te kantaninga ae e reke man te Euangkerio ae ko a tia n ongo. E a tia ni kaotiotaki te Euangkerio anne nakoia aomata nako i aonaba..” (I Korote, 1, 12-14, 23).

Ko na kanga n teimatoa n te onimaki?

Bong 5

“Ko mate ngkoa i bukin te bure ma te buakaka ae ko mena iai, ba ko ira waakin aonteaba aei i aan te mataniwi ae tautaeka n te ang, ba te tamnei ae wakina ana makuri inanoia taan rawa. Bon arora naba ngaira ni bane ngkoa, ba ti iriri oin nanora ma kaibabarun rabatara ao iango aika a bure. Ma ngaia ae ti mena i aan naba unin te Atua ngkekei n ai aroia aomata nako. Ma e kamaiuira te Atua ma Kristo, ba e bati n nanoanga ao e bati n tangirira ngke ti mate ibukin ara bure. Kam a tia ni kamaiuaki ibukin te akoi.” (I Ebeto 2, 1-3).

E kanga ni mate te aomata inanon ana bure? Tera ae e mate iai irouna? E kona n un te Atua ke e bon aki?

Bong 6

E taku te burabeti ae Itaia ba Iesu ngke E anga maiuna ao “E bon uoti marakira ao e taonaki n rawawatara. E ewaraki ibukin ara bure; e kamanatuaki ibukin ara ioawa. E tokaria te kai ae karekea te raoi nakoira; ti kamaiuaki n ikoakina. Ti bane n tiotionako ngkoa n ai aroia tiibu n iangoi kawaira n tatabemanira, ao e katokai ara bure te Atua iaona.” (Itaia 53, 4-6.)

Bong 7

“Koron tangiraia aomata iroun te Atua ao e kaburea natina ae te Rikitemanna, ba e aonga n aki bua te aomata nako ae e kakoaua, ma e na reke irouna te maiu ae e aki toki. Ba e aki kanakoa natina te Atua nako aon te aba ba e na kabuakakaia aomata, ma e na kamaiuia. Ane e kakoaua te Nati, ao e aki kabuakakaki; ma ane e aki kakoaua, ao e a tia ni kabuakakaki, kioina ba e aki kakoaua ana Rikitemanna te Atua. Ao aei bukin kabuakakakia aomata: E roko te ota iaon te aba, ao aomata a tangira riki te ro nakon te ota, kioina ba a buakaka aia makuri.” (Ioane 3, 16-19).

WIIKI 4 - TE RAIRANNANO

“Rairi nanomi ao kakoaua te Rongorongo ae Raoiroi.”
(Mareko 1, 15)

Bong 1

E kangai Betero nakoia Iteraera n te bong ae te Bentekota: “Ke a bane n ataia aomata nako n aki nanououa: ba Iesu are kam tauria n te kaibangaki, boni ngaia are e karikia te Atua ba te Uea ao te Metia.” Ngke a ongo taeka akanne ao a teke nanaoia ao a kangai nakoia Betero ma Abotoro: “Tari, tera ae ti riai ni karaoia?” E kaekaia Betero ni kangai: “Rairi nanomi ao kam na bane ni babetitoaki n arani Iesu Kristo, ba a aonga ni kabaraki ami bure, ao kam na anganaki te karea ae te Tamnei ae Raoiroi. Ba e karaoaki te motintaeka i bukimi ao i bukia natimi, ao i bukia aomata ni kabaneia aika a raroa naba, ba aomata nako aika e na weteia te Uea ae Atuara.”
(Makuri 2, 36-39).

Bong 2

Ko tabe ni katauraoa te tai ae E na kabooua te maiu n Atua i nanom Iesu ma ni kamaiua te Tamnei ae Raoiroi. Katauraoua n aron ana taeka Santo Ioane te tia Babetito: “Katauraoa kawain te Uea, kaeti nnena n nakonako. A na bane n taunaki marua, a na bane ni karinanoaki maunga ma tabuki, ana kaetaki kawai aika a baoua, a na kaboraoaki nanoni kawai aika a tabukibuki ma ni kirimanono. A na bane aomata n nora ana makuri ni kamaiu te Atua.” (Ruka 3, 4-6)

Tao tera te bai ae e na riai ni kaetaki inanon maium ba ko aonga n nora ana makuri ni kamaiu te Atua?

Bong 3

Karika te tataro aei ba oin am tataro: “Nanoangaai te Atua n am tangira ae akea tiana.” Kamaunai au bure n ai aron am atataiaomata ae akea tokina. Tebokai man buakakau ao kaitiakai man au bure. Tebokai ba I aonga n itiaki, kaitiakai ba I aonga n raneanea. Tai tarai au bure, kamaunai nako mai matam. Atua, karika nanou ae itiaki, anganai te korakora ae teimatoa. Tai kabaneai mairoum ao tai ana mairou te Tamnei ae Raoiroi. Ko na manga riki ba au Tia Kamaiu ao kabaiu, anganai te nano ae tatauraoi n ongono am taeka.” (Taramo 50).

Bong 4

Ana taeka Iesu nakon te aine ae oaki n ana bure bon ngaia naba ana taeka nakoim: “Anga nake a bukiniko? E aki kabureko temanna? Ao Ngai naba, I aki kabureko, nako ao tai oki ni bure.” (Ioane 8,9)

Bong 5

E buokiko naba Santo Bauro iaon kawaim n raira nanom. “Kam aki ataia taan babakanikawai ba a na aki abaaba n Uean te Atua? Ba taan kamaraa, taan taromauri boua, taan wenenibure, taan kammaira, taan ira, taan mataai, taan manging, taan taetaebuaka, taan kuribai, e na aki reke irouia Uean te Atua. Ao aro akanne, bon aroia tabeman ibuakomi ngkoa. Ma kam a tia ni kaitiakaki ao kam a tia ni katabuaki ma ni karaoiroaki n aran te Uea ae Iesu Kristo iroun Tamnein Atuara.” (I Korinto 6, 9-11).

Bong 6

Ngkana ti bure ao ti tebo ma ti aki ata ae ti karaoia, ba kanga ti buoka taurakin Iesu i aon te kaibangaki: “Ngke a roko n te tabo are e aranaki ba te Kawario, a taura Iesu n te kaibangaki. Ao E taku Iesu: “Tamau kabarai aia bure, ba a aki ata ae a karaoia.” (Ruka 23, 33).

Bong 7

Te rairannano kanga te teirake ae ti nakon Tamara iai ma te onimaki ao te tangira. Ao ti kangai nakoina: “Tamau, I bure nako Karawa ao nakoim. I aki manga tau n atongaki ba natim.” (Ruka, 15, 19).

Ao ngkana ko karaoia ma nanom ni koaua, tao tera aron te Atua ni butimaiko?

WIIKI 5 -

TE TAMNEI AE RAOIROI

“A bane ni kaonaki n te Tamnei ae Raoiroi.” (Makuri 2, 4).

Bong 1

A kaman tuangaki aomata i main rokon Iesu ba e na iai te tai ae e na roko iai te Tamnei ae Raoiroi. Naake a na butimaaia a na nora te bitaki ae korakora ni maiuia, ba a na riki ba aomata aika boou. “Bon ana Taeka te Atua. N na kabaroa i aomi te ran ae itiaki, ao kam na tebokaki. N na kaitiakingkami man barekami ao man ami bouananti. N na anganingkami te nano ae boou. N na karina iroumi te tamnei ae boou. N na kanakoa mai iroumi te nano ae e atibu ao N na anganingkami te nano ae marau. N na karina Tamneiu i nanomi, ao kam na tau au tua ma ni kawakin au moti ao kam na kakaonimaki.” (Etekiera 36, 22-28).

Bong 2

E ngae ngke tenea aia ririki abotoro n irira Iesu ao a tuai n tau ibukin aia makuri. Bon am bai naba korakoran te Tamnei ae Raoiroi ae e kan anganiko Iesu. “Ngke e amarake ma abotoro Iesu (ae E mangauti) ao e tuangia ba a na aki kitana Ierutarem ma a na taninga kakoroani bukin ana taeka te Tama. E kangai nakoia: “Kam a tia n ongo anne irou. E babetito Ioane n te ran, ao ngkami ai ti tabeua riki te bong ao kam na babetitoaki n te Tamnei ae Raoiroi. Kam na anganaki te korakora ngkana e ruoningkami te Tamnei ae Raoiroi. Ao kam na riki ba taan kaotiota taekau i Ierutarem ao i aon Iutaia ma Tamaria ni bane, ao ni karokoa tabon aonaba.” (Makuri 1, 5-11).

Bong 3

Ana motintaeka Iesu nakoia ana abotoro i maini matena, E na angania te Tamnei ae Raoiroi ngkana a ongotaeka irouna. E na maeka i nanom te Tamnei n te aro ae boou ma n anganiko te aeka ni maiu ae boou. A na berita Iesu aei bon ibukia aomata, ngke e kangai: “N na butia te Tama ao e na anganingkami te tia ibuobuoki temanna ae e na raoningkami n taai nako ba Tamnein te koaua are e aki kona n anganaki aonteaba, ba e aki noria, ao e aki kina. Ma kam kina ngkami, ba bon raomi, ao e mena i nanomi. N na aki katikuingkami n ai aroia ataei aika akea aia karo.” (Ioane 14, 14-18).

Bong 4

Bon te karea ao te baintangira te aeka ni maiu ae boou ae e kan anganiko Iesu. Ma ko riai n nakon Iesu ni butimaia, E taku ana Taeka: “Ngkana iai ae kani mooii ao ke e nakoii ao ke e mooii. Ba e kangai te koroboki: ane e kakoauaai, ao e na raanga nako mai nanona te karanga n ran ae maiu.” E taekina iai te Tamnei are a na anganaki akana a kakoaua Iesu.” (Ioane 7, 37-38).

Bong 5

E moana ana kaotiote n ingabongin te Bentekota Betero ni kangai: “Ngkami aika i Iutaia ao ngkami ni kabane aika kam maeka i Ierutarem, kakauongo. A aki manging uakai n ai aron are kam taku, ba e a tiba bo te aoa ruaiwa. Ma e taekina anne te burabeti are Ioera ngke e kangai: “E taku te Atua: Ni kaitira ni bong N na karuo Tamneiu I aoia aomata ni kabaneia, ao a na taetae ni burabeti natimi mane ma natimi aine ao a na nori taiani kaoti ami rorobuaka, ao a na nori taiani mi ami unimane. Eng, N na karuo Tamneiu ni bong akekei i aoia mane ma aine aika au tabonibai ao a na taetae ni burabeti.” (Makuri 2, 14-18).

Bong 6

Ana Taeka Iesu nakon ainen Tamaria bon ana Taeka naba nakoim: “Ngke arona ba ko ata ana karea te Atua ao ko na kinai, ao boni ngkoe ae ko na butiai nimam ao N na anganiko te ran ae maiu. Ane nima te ran aei e na manga taka naba ni kan mooii. Ma ane e mooii n te ran are N na anganna e na riki inanona ba te koburake n ran are e na koburake nakon te maiu are e aki totoki.” (Ioane 4, 10-14).

Bong 7

Ngkana a nang tataro ibukim tarim ma manem ba e na kainaomata te Tamnei ae Raoiroi i nanom Iesu ao ko na uringa ana Taeka ae kangai: “Bubuti ao kam na anganaki, ukeuke ao e na reke iroumi, karebwerebwe ao e na kaukaki nakoimi. Ba ane e bubuti ao e na anganaki. Ane e ukeuke ao e na reke irouna. Ane e karebwerebwe ao e na kaukaki nakoina. Antai iroumi ae e na angan natina te atibu ngkana e butia te bwerena? Ke ngkana e butia te ika ao e na anganna te naeta? Ke ngkana e butia te bunimoa ao e na anganna te tikaobian? Ngaia kam rabakau n angania natimi baika a raraoi, ngkami aika kam buakaka! Ao ai batira riki nanon Tamami are i Karawa ni kan anga te Tamnei ae Raoiroi nakoia akana a butia!” (Ruka 11, 9-13).

N TAIN TE TATARO I BUKIN KAINAOMATAN TE TAMNEI AE RAOIROI

I main ae ko nang tabeka am bubuti nakon te Uea ba e na kainaomata i nanon maium te Tamnei ae Raoiroi ao uringa ana taeka Santo Ioane ae kangai: “Aio onimakinan te Atua iroura, ba ngkana ti butia te bai teuana ae e boraoi ma nanona, ao e anganira. Ao ngkai ti ataia ba e ongo iroura n ara bubuti nako, ti ataia ba a reke iroura baike ti a tia ni butia” (I Ioane 5, 15-16). E boni boraoi ma nanon te Atua am bubuti ba E na kamaiuaki i nanon tamneim makan te Tamnei ae Raoiroi. Ma ngaia ae “bubuti ao ko na anganaki”. Tabeka te tataro aei nakon Iesu, ke otea oin am tataro ae ti tebo kanoana:

*Au Uea ae Iesu, I kakoauako ba ko tangirai,
ngai ae te tia bure.*

---

*Kabarai au bure ni kabane n au tai ni maiu
Nakomai ni maeka n tamneiu ba ko na uea iai
ao ngai Nna ongotaeka iroum.*

*Butimaea maiu ae I anganiko n te bong aei
ao kairirai iroun te Tamnei ae Raoiroi.*

*I butiko Iesu ba Ko na kainaomata n te tai naba aei
te Tamnei ae Raoiroi inanon tamneiu.
Anganai te aeka ni maiu ae onraken te Maiu.
Anganai Tamneim ae Tamnein te tangira
ba Nna neneboiko ni katoa bong n au tai ni maiu.
Anganai naba ana karea nako te Tamnei ae Raoiroi
aika e kainanoi am Ekaretia n taai aikai.*

Ko raba te Uea, I taromauriko ma n neboikoNgkoe ae Ko maeka i nanou. Amen

“Ti na rikirake n arora nako ba ti
aonga ni botau ma Kristo are Atun te Rabata.”
(Ebeto 4, 15).

Bong 1

Ngke a tataro ibukim tarim ma manem ao e a tia n ongo ami bubuti te Uea. Ao tao e na boni kataia Tatan ni kana te kora ae e a tia ni manga unikaki i nanom ma n unika iai koran te nanokokoraki. Onimakina te Uea ae E kan kairiko ni maium: “Katikui tabeaiangami ni kabane iroun te Atua ba e tatabeakingkami. Ko na taubaang ao tantani, ba am kairiribai ae te riaboro e nakonako n ai aron te raian ae bekorara n ukoukora ae e na kabautia. Kateimatoaingkami n te onimaki ao kaitara te riaboro...” (I Betero 5, 7-9).

Bong 2

E kan buokiko n tataro n te aro ae boou te Uea: “E buokira te Tamnei ngkai ti mamara. Ba ti babanga n tataro n te aro ae e riai; ma e bubuti te Tamnei i bukira n te ngirangira ae e babanga te aomata n taekinna. E nori nanoia aomata te Atua, ao e ata ae e tangiria te Tamnei, ba e bubuti te Tamnei i bukia ana aomata te Atua, n ai aron nanon te Atua. Ti ataia naba ba a bongana bai ni kabane ni karekei buokaia akana a tangira te Atua, aika a weteaki n ai aron ana iango.” (Roma 8, 26-28).

Bong 3

Ngkana ko maiuna te maiu n Tamnei ao e tataro te Tamnei ae Raoiroi i nanom. E na rikirake i nanom te tataro:

“Kam na tataro ma ni bubuti ni bai ni kabane ao n tai nako i an ana kairiri te Tamnei. Kam na marurung man ni botumaka ni bubuti i bukia kiritian ni bane..... Kam na uaiia n anai taramo ma kuna ao anene aika bain te Tamnei. Kam na kabanei nanomi n anenea te Uea ma n neboia..” (Ebeto 6, 18 + 5,19).

Bong 4

Reireiniko n iangoa te Atua ni bai ni kabane. A na rikirake ni kairiko ana Tangira ao ana Koaua. “Ba akana a maiu n ai aron te rabata, ao a iango n te aro n rabata, ma akana a maiu n ai aron te Tamanei, ao a iango n te iango n tamnei. A na iango te rabata, bon te mate; ao ana iango te Tamnei, bon te maiu ao te raoi..” (Roma 8, 5-6).

Bong 5

Bon te maiu ni kimareirei te maiu ma te Uea. Ao ngkana iai te kaibangaki, ao ti uotia naba ma te kimareirei. Kam na aki toki ni kimareirei i nanon te Uea. Eng, I tuangingkami kam na kimareirei. “Kam na kukurei i nanon te Uea n tai nako. I

tuangingkami riki: kukurei. Kam na kaota te akoi nakoia aomta nako. E a kaan rokon te Uea. Tai tebeaianga n te bai teuana, ma kam na kaoti kainnanomi nakon te Atua n tai nako, n te tatataro ma te bubuti, n raonaki n te katituaraoi. Ao e na kawakin nanomi ma ami iango, ana raoi te Atua ae e riaon ana atatai te aomata, I nanoni Iesu Kristo.” (I Biribi 4, 4-7),

Bong 6

“Kam na kukurei n taai nako, ao kam na aki toki n tatara. Katituaraoa te Atua i bukini bai ni kabane. Bon anne ae e tangiria te Atua mairoumi i nanoni Iesu Kristo. Tai tutuka ana makuri te Tamnei ae e Raioiroi; tai kaakeai bongan taian taetae ni burabeti. Kam tuoi raoi bai ni kabane, ao kam na taua ae e raioiroi.” (I Tetaronike 5, 16-19).

Bong 7

Ti kona n reirei irouia moani Kiritian n aron aia ibuobuoki ma aia itangiritangiri. “Ni bongin te Bentekota tao teninga maitia aomata ake a riki ba taan onimaki. Ao a kakaonimaki nakon aia reirei abotoro, ao a botumaka ni bobotaki n iraorao, ma n ototea te bwerena ma n tatara. Ao a bane ni bonnano taan onimaki ni kabaneia ao a ibuobuoki n ikotanibai. A neneboa te Atua ao a tatangiraki irouia te koraki. Ao te Uea e karikirakea n te bong ae koraki, maitia nake a kamaiuaki.” (Makuri 2, 41-47).

WIIKI 7 -

TE MAIU NI KIRITIAN

“Te kainikurebe Ngai ao m’aangana ngkami.”
(Ioane 15, 5)

Bong 1

Ko rineaki ba ko na maiu ngkai ma Iesu iroun te Tamnei ae Raioiroi, ao bon Iesu maium ni koaua. Ngkana ko nim ma ngaia ao ko na rikirake ni maiuakina maiuna. E taku Iesu: “Ko na maeka i nanou, ao Ngai i nanom. E aki kona ni ua te manga i bon irouna ngkana e aki nim ma te kanikurebe. Ao ai arom, ko na aki kona ni kariki ua ngkana ko aki maeka i nanou. Te kainikurebe ngai ao m’aangana ngkoe. E kariki ua aika a bati te aomata ngkana e maeka i nanou, ao ngkana I maeka i nanona. Ba ko aki kona ni karaoa te bai teuana ngkana ko raure nako ma ngai. Ngkana iai ae e aki maeka i nanou, ao e tewenakoaki n ai aron te m’aanga ao e mate. A rikoaki m’aanga aika a mate, ao a karenakoaki n te ai, ao a bue..” (Ioane 15, 4-6).

Bong 2

E a tia ni manga kaboua te Maiu n Atua i nanom Iesu. E a tia n rikirake i nanom tangiran te Uea ao te kabaia ni kan tataro. Ko a tia n namakina kukurein te maiu ma Iesu. Ma ko na riai n ibuobuoki ma Ngaia n taai nako n aki okira te maiu ni kawai: “Tai manga katotongiia bekan aika a kairaki n aia iango aika akea maneia. Ko riai ni kaaki arom are rimoa, ma ni kamauna aomatam ni kawai ae e rikirake ni buakaka ba muin ana kamane te kaibabaru. E riai ba e na onikaki tamneim ma am iango, ao ko na kunikainiko n aomatam ae e bou, ae e karikaki ba katotongan te Atua, I nanon te eti ma te raoiroi ae man te koaua.” (Ebeto 4, 21-24).

Bong 3

Tai raurenako ma te Uea ae Ngaia koburaken te maiu ae boou i nanom. Kabatia am tataro ni katoa bong. Tatataro n aiaron Iesu, E ngae ngke e bati n tabetabe ao e nanako n taabo aika rereua ba e na tataro iai n ti ngaia. “Ao e aki toki n rikirake atongan Iesu, ao a nakoina aomata aika a uanao, ba a na ongora n ana taeka ao a na kamaiuaki man aorakia. (Ruka 5, 15).

Bong 4

Tao bon iai aomata aika ko tangiria ba a na ata naba ana Tangira te Uea. Ko ingainga ni kan tibatiba ma ngaia te kabaia ae e anganiko Iesu. Tai raraoma ke n tabeaianga, ma tataro ibukia ao taekina Iesu nakoia ao are e na karaoia i bukim. “Ko na wanawana n aroarom nakoia akana a aki onimaki. Kamateraao am tai ae e angaraoi. Ko na taetae n tai nako ma te akoi, n taeka aika a kangkang, ao ko na rabakau ni kaeka te aomata nako n te aro ae e riai..” (Korote 4, 5-6).

Bong 5

Bon te bai ae kakawaki ke te momi ae bo rawata atakin ana Tangira Iesu. Akea te bai ae bain aonteaba aei ae kakawaki riki nakoina. E taku Santo Bauro: “Baikē kabaiau ngkoa, ao I taku ba tekebuakau ngkai i bukin Iesu. Ao tiaki ti ngaia ma I taku ba a katekebuaka bai ni kabane i rarikin te bai ae moanibaan te raoiroi ae ataakin Iesu Kristo ae au Uea. I kaki bai ni kabane i bukina ao I atongi bai ni kabane ba taian maange, ba e aonga n reke Kristo irou ao I aonga ni mena i nanona.” (Biribi 3, 8-9).

Bong 6

“E na karaoiroaki te Atua ao Taman ara Uea ae Iesu Kristo i bukin ana akoi ae ababaki...Ko kimareirei ao e bon aoria ngkana tao ko karawawataki tabeua riki te tai n taian kataaki aika a bati aekaia. E aonga ni kataki iai am onimaki. E kakawaki riki am onimaki nakon te koora ae mamauna ae kataki naba n te ai. E na reke iai iroum te neboaki, te mimitong ma te karineaki ngkana e kaotaki Iesu Kristo. Ko bon tangira Iesu n aki noria, ao ko kakoauaa n aki noria naba. Ko kimareirei iai n te kabaia ae mai karawa

ae e aki kona n taekinaki arona, ngkai e reke iai uaan am onimaki ae kamaiuan tamneim.” (1 Betero , 3-9)...

Bong 7

E kan buokiko te Uea ni kawakin ma ni karikirakei ana baintangira ma ana tangira are E anganiko ni wiiki aika a nako. Ao te kawai teuana bon te iraorao ma tarim ao manem aika kain am group. E taku ana taeka te Uea: “Ti na uaia n ikakawakin ba ti na ibuobuoki ma ni kaungaira i bon iroura nakon te tangira ma karaoan ae e raoiroi. Ti na tai rawa ni kaea ara botaki ae ti bobotaki iai n ai aroia temangina, ma ti na ibuobuoki ni kamarurungira.” (Ebera 10, 24-25).

WIIKI 8 -

TE TOKANIKAI IROUN IESU

“Karekea korakorami mairoun te Uea.”
(Ebeto 6, 10)

Bong 1

Kam aonga n ata korakoran makan Iesu ae akea bairean abakina n ana makuri nakoira ngaira aika ti onimaki. Te maka anne are akea iaona. E kaotia i nanon Kristo ngke e kautia mai buakoia maate, ao e katekateka i angataina i karawa i aoia Tautaeke ma Korakora, ma Maka ma Mataniwi, ao i aon Aara ni kabane, tiaki ti n te aba aei, ma n te aba are e na roko naba. E kawenei bai ni kabane te Atua ian waen Kristo ao e karikia ba te mataniwi i aoni bai ni kabane i nanon te Ekaretia ae bon rabatana, ba bon te Ekaretia kororaoina, ngaia ae kororaoin bai ni kabane. (Ebeto 1,19-23).

Bong 2

Ai batira ana nanoanga te Atua, ao ai batira tangirakira irouna! A mate tamneira i bukin ara bure, ao ngaia, e a manga kamaiuira ma Kristo, ba noria, kam kamaiuaki n ana akoi. E kautira ma Iesu ae te Kristo ao e katekatekaira ma ngaia i karawa, ba e aonga ni kaota ana akoi are akea tiana n te maiu are e aki totoki, ma tangirara irouna ae korakora i nanon Kristo Iesu. (Ebeto 2, 4-6).

Tera ana makuri Iesu ibukira? Tera okoron te aomata ae e a tia ni butimaea Iesu inanona ba ana Uea, ma te aomata ae e maiu n raroa ma ngaia?

Bong 3

Akea riki au taeka, ba ti aei: Karekea kokorami mairoun te Uea, man ana maka ae akea tiana. Kam na karin ami bai ni buaka aika mairoun te Atua, ba e aonga n reke matoatoami n eka nako te riaboro ma ana bai ni kamane. Ba ti aki buakania aomata, ma ti buakania uea, tautaeka, taan matananiwina te aba n ro aei, ao tamnei aika a buakaka aika i ani karawa. (Ebeto 6, 10-12).

Bong 4

Ma ngaia ae kam na karin bai ni buaka aika mairoun te Atua, ba kam aonga ni kaitara te kairiribai ni bongin te buaka, ao kam na teimatoa ao kam na aki babaka nua kororaoin tokanikaimi. Eng, kam na tei! Ao aei aromi n tei i maia: kabaeen nukami te koaua, ami tanga te raoiroi, ami kauniwae te marurung ni kabuta te Euangkerio ae taekan te raoi. Taua inanon baimi te otanga ae te onimaki, ba kam aonga ni kona n tiringa uran te kai ae e karekerekei ngkami iai teuare e buakaka. Baina te bara ni buaka ae te maiu, ao ana kabang te Tamnei ae ana taeka te Atua. Kam na babaina te tataro ma te bubuti n taai nako i nanon te Tamnei. Kam na marurung ma ni botumaaka iai, ao bubuti i bukia tarimi ao manemi aika Kiritian ni kabaneia. (Ebeto 6, 13-17).

E reke korakorara mairoun antai ao ni kanga? Kabarabara aron ana bai ni buaka te Kiritian.

Bong 5

E taku Iesu: I atong baikanne nakoimi ba e aonga n reke iroumi te Raoi mairou. Kam na bon bo ma te maraki i aonteaba, ma katokai nanomi, ba I a tia ni kataea ana kai te aba. (Ioane 16, 33). Ane e bungiaki mairoun te Atua, ao e a tia ni kataea ana kai aonteaba, ao te tokanikai are e tae ana kai aonteaba iai bon ara onimaki. Antai ae e kataea ana kai aonteaba? Bon te aomata ae e kakoaua Iesu ba Natin te Atua. (I Ioane 5, 4-5).

Ti kanga n tokanikai iaon ara bure? Tera aron te onimaki ae ti tokanikai iai? (kabarabara aron te onimaki ae tokanikai iai te tia kakoaua Iesu).

Bong 6

Kam na kaki te ioawa, ma aro ni mamana te aba n aekana nako, te bakantang ma te winanti. Ao n ai aroia merimeri aika tiba bungiaki, kam na barua te rannimmamma ae e itiaki ae bain te tamnei, ba kam aonga ni kaikawaki iai ma ni kamaiuaki, ngkana kam a tia n namakinna ba e akoi te Uea. Kam na nakoina ba boni ngaia te atibu ae maiu, are e kakiaki irouia aomata, ma e rineaki ao e kakawaki iroun te Atua. Ngkami naba kam na riki ba atibu aika a maiu, aika a na kabonganaki i bukin katean te uma ae bain te tamnei. Kam na riki iai ba te koraki ni berebitero aika a raoiroi ba kam na anga karea aika bain te tamnei, aika e na kukurei iai te Atua irouni Iesu Kristo. (I Betero 2, 1-5).

Bong 7

Ma ngaia ae bon ami bai te karineaki, ngkami taan onimaki. Bon te roro ae rineaki ngkami, tenaan berebitero n uea, ao te botanaomata ae tabu, ae e karekea te Atua ba ana botanaomata. Ami beku te kaotioti ana makuri Teuare e weteingkami mai buakon te ro nakon otana ae kamimi. (Betero 2, 7-9).

Atibu ake a taekinaki ikai kanga ‘buriki’ n te kateitei i Kiribati. Tera nanon te kabotau anne? Tera aron te Kiritian ae e nim ma te Uea ma ae e raurenako ma raona ni Kiritian? Iai ami iango ni kamatoa te itoman ma te inanoi i marenami (kain ami group?), ni kamatoa te timanti i marenani buriki aika ngkami?

WIKI 9 - KAREA AIKA MAIROUN TE TAMNEI AE RAOIROI

“Taari, I aki tangiringkami ba kam na
babanga taekan taian karea aika
bain te tamnei” (1 Korinto 12, 1)

Bong 1

A maiti aeka ni karea aika bain te tamnei, ma ti temanna te Tamnei are a reke mairouna (I Korinto 12, 4)

Ane e anganaki ana karea te Tamnei, e anganaki i bukin raairoia aomata ni kabaneia. (1 Korinto 12, 7)

E anganaki temanna iroun te Tamnei taekinan te rabakau, ao e anganaki temanna iroun te Tamnei naba arei taekinan te ataibai. E reke iroun temanna mairoun te tamnei naba arei, te onimaki ae e nene, ao iroun temanna te maka ni katoki aoraki mairoun te tamnei ae ti temanna arei. Ao e anganaki naba temanna kakaraoani kakai, temanna te taetae ni burabeti, temanna ataakin taian maka ba mai ia, temanna te rininewe n taetae n taetae aika a bati, ao temanna te kona ni kabarabara nanon taian taetae. Ma bon te Tamnei naba onarei ae ti temanna ae e kakaraoi baikanne ni kabane, n tibatibai nako ana karea n aiaron nanona. (I Korinto 12, 4. 7-11).

Bong 2

Kam na tebona reken te tangira, ma kam na iangoa naba reken karea aika bain te tamnei, ao kam na matennanoa riki reken te karea ae te taetae ni burabeti. Ane e taetae n te taetae ae e bou, e aki taetae nakoia aomata, ma e taetae nakon te Atua, ba akea ae e ongo nanon ana taeka: e taekini baika a raba, ni makan te Tamnei Ma ane e taetae ni burabeti, e

taetae nakoia aomata, ni kateimatoaia ma ni kaungaia ma ni kabebetei nanoia. Ane e taetae n te taetae ae e bou, e kateimatoa boni ngaia; ma ane e taetae ni burabeti, e kateimatoa te Ekaretia.

I tangiria ba kam na bane n taetae aika a bou, ma I tangiria riki ba kam na taetae ni burabeti, ba e bongana riki ane e taetae ni burabeti nakon ane e taetae n taetae aika a bou ngkana e aki kabara nanon ana taeka, ba e aonga ni kateimatoaki iai te Ekaretia.
(I Korinto 14, 1-5)

Bong 3

Ao ngkami naba, ngkai kam matennanoi karea aika bain te tamnei, kabatia rekeia ibukin kateimatoan te botaki ni kiritian. Ma ngaia aei: ane e taetae n te taetae teuana, e na butia te Atua te kona ni kabarabarai nanon ana taeka. Ba ngkana I tataro n te taetae n ianena teuana, e bon tataro tamneiu, ma akea uana ibukin au iango. Ao N na aera? N na tataro n tamneiu, ma N na ata naba nanon au tataro. N na anene n tamneiu ma N na ata naba nanon au anene.

I bati ni karaba te Atua ngkai I taetae n taetae aika a bati riki nakoimi ni kabaneingkami. Ma ngkana I taetae n aia botaki kiritian, I tangiria riki n atong nimaua taeka aika I atai nanoia ao aika a manena ibukin reireiakin te aomata, nakon atongan taeka aika tebwina te nga n te taetae n ianena. (I Korinto 14, 12-15. 18-19)

Bong 4

Ma ngaia ae tera ae riai, tari? “Ngkana kam botaki, ao e kona n anene temanna, e kona n reirei temanna, e kona ni kaotioti temanna, e kona n taetae temanna n te taetae n ianena ao e kona ni kabara nanona temanna. Ma a na karaoaki bai ni kabane ibukin kateimatoan te Ekaretia.” (I Korinto 14, 26)

“Kam bane ni kona n taetae ni burabeti, temanna i muin temanna, ibukin reireiakia aomata ni kabaneia ma kamarurungaia. Taan taetae ni burabeti a boni kona n taetae ni burabeti n te aro ae baireaki raoi. Ba tiaki te tia kakirue te Atua, ma te tia anganga te raoi. (I Korinto 14, 31-33)

Ma ngaia ae, tariu, kam na matennnanao te taetae ni burabeti, ao tai tuka te taetae n taetae aika a bou. Ma a na karaoaki bai ni kabane n te aro ae e riai ma ni baireaki raoi.
(I Korinto 14, 26. 31-33, 39-40)

Bong 5

A tataro moan Kiritian ni kangai: “Te Uea tarai aia taeka ni kakamaku, ao buokira, ngaira aika am toro, ba ti na kaotioti am taeka n aki maku. Kaota makam, ba a aonga ni karaoaki katoki aoraki ao kakai ma kamimi n aran am taobnibai ae e tabu ae Iesu.”

Ngke a tia n tataro, ao e ruru te tabo are a botaki iai. A bane ni kaonaki n te Tamnei ae e Raoiroi, ao a kaotiota ana taeka te Atua n aki maku. (Makuri 4, 29-31).

Bong 6

“Bon te bai ae ti teuana te rabata, ma a maiti baina nako, ao a kakaokoro nako aia makuri. Ai arora naba ngaira ba ti maiti, ma bon te rabata ae ti teuana ngaira ni botakira ma Kristo. Ti reitaki iai i bon iroura ba bain te rabata ae ti teuana. A kakaokoro karea aika ti a tia n anganaki, ao ti riai ni kabonganai n ai aron te akoaki ae e reke iroura. Ngkana ti anganaki te karea ae te taetae ni burabeti, ao ti na kabonganaa n ai aron ara onimaki. Ngkana ti anganaki te karea ae te ibuobuoki, ao ti na ibuobuoki. Ngkana ti anganaki te karea ae te reirei, ao ti na reirei. Ane e anganaki te karea ae te kaunga nano, ao ke e kaungai nanoia aomata. Ane e anga ana bai, ao ke e anga ma te nanoraai. Ane e akoia aomata, ao ke karaoia ma te kukurei.. Ane e babaire, ke e na taningamarau ni babaire. Ane e karaoi makuri n nanoanga, ke e na kukurei iai. Tai kabarai nanomi n ami tangira” (Roma 12, 4-9).

Bong 7

“Ngke arona ba I rabakau aia taetae nako aomata ma anera, ma akea te tangira irou, ti tebo ngai ma te burati ae rebwewewe ao te timbara ae tangitang. Ao ngke tao I kona te taetae ni burabeti, I atai miterio ni kabane, I baina te rabakau ni bai nako, ao ngke e kororaai irou te onimaki, ae e kona ni mwemweki maunga, ma ngkana akea te tangira irou, ao bon akea wareu. Ao ngke arona ba I tibatibai au bai ni buoki kainnanoia aomata, ao ngke tao I anga rabatau ba e na kabuokaki, ma ngkana akea te tangira irou, ao bon akea bongan baikanne irou.” (I Korinto 13, 1-3).
